

RAPORTUL CONDUCERII

ÎNTRERPRINDEREA MUNICIPALĂ PARCUL URBAN DE AUTOBUZE anul 2024

Chișinău 2024

Raportul anual al **Întreprinderii Municipale „Parcul Urban de Autobuze”** pentru anul 2024 a fost întocmit în conformitate cu prevederile Legii nr. 246 din 22 noiembrie 2017 privind întreprinderile de stat și municipale, Capitolul VI, Articolul 18 „Dezvăluirea informației”. Informațiile financiare incluse în raport sunt extrase din Situațiile Financiare la data de 31 decembrie 2024, respectând reglementările legislative și normative aplicabile.

Întreprinderea **„Parcul Urban de Autobuze”** a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat în data de 3 februarie 1998 și desfășoară activități de transport public de pasageri în municipiul Chișinău și suburbiile acestuia. Sediul întreprinderii este situat în municipiul Chișinău, pe strada Sarmizegetuza nr. 51, MD-2032.

Prin înregistrarea la Agenția Națională Transport Auto, nr.înregistrare ROTR-001222 din ”Registrul operatorilor de transport rutier” nr.MD007250 din 30.05.2018, Î.M. Parcul Urban de Autobuze este operator de transport autorizat să desfășoare următoarele activități de transport rutier în trafic național și anume: transport rutier de persoane prin servicii regulate și transport rutier contra cost de personae prin servicii ocazionale.

În baza Autorizației Seria ITP nr.000339 din 24.09.2024 (valabilă de la 24.09.2024 până la 23.09.2029), Parcul Urban de Autobuze efectuează inspectarea tehnică periodică a autovehiculelor rutiere, inclusiv pentru vehicule rutiere cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone.

La data de 31 decembrie 2024, capitalul social al întreprinderii constituie 510.202.219,0 lei, iar fondatorul acesteia este Consiliul Municipal Chișinău, care deține integral capitalul social (100%).

Reglementări Legale

Activitatea întreprinderii este reglementată de cadrul legislativ național, inclusiv:

- Legea nr. 246 din 22 noiembrie 2017 privind întreprinderea de stat și întreprinderea municipală,
- Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 privind antreprenoriatul și întreprinderile,
- Legea nr. 287 din 15 decembrie 2017 privind contabilitatea și raportarea financiară,
- Codul Muncii nr. 154 din 20 martie 2003, Codul Fiscal,
- Standardele Naționale de Contabilitate în vigoare,
- Alte acte normative relevante.

Proiecte și Realizări în anul 2024

În anul 2024, Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” (PUA) a continuat să implementeze proiecte menite să îmbunătățească serviciile de transport public și condițiile de muncă ale angajaților.

- Modernizarea infrastructurii și achiziții

PUA a lansat mai multe proceduri de achiziție pentru a asigura buna funcționare a activităților sale. Printre acestea se numără:

- Achiziționarea prin platforma electronică a materialelor și pieselor de schimb pentru autobuze
- Servicii de deservire și reîncărcare a stingătoarelor de incendiu
- Renovarea Punctului de control tehnic (4 posturi)
- Instalarea unei Sisteme de Ventilare la Hala de vopsire a autobuzelor
- Sistemă de informare a pasagerilor

- Extinderea rețelei de transport suburban

În data de 2 septembrie 2024, a fost introdusă o nouă rută suburbană de autobuz pentru locuitorii orașului Sîngera. Ruta nr. 18B „str. Ismail - or. Sîngera” a fost creată pentru a îmbunătăți conexiunile de transport între aceste două puncte.

- Proiecte de reabilitare și modernizare

De asemenea, PUA a continuat să investească în îmbunătățirea condițiilor de muncă ale angajaților și în modernizarea infrastructurii. Printre realizări se numără:

- Reparație PCT 2 canale de vizitare (partea II).
- Punerea în exploatare a stației proprii de testare tehnică a unităților de transport.
- Reparația traseului termic.
- Reparație sectorul electric auto, sudori, agregate, camera de odihnă.
- Amenajarea teritoriului întreprinderii și instalarea camerelor de supraveghere video.
- Amenajarea punctului de dispecerat str. Izmail.
- Amenajarea Punctului pentru recreerea angajaților la stația terminus str. Melestiu.

Aceste inițiative reflectă angajamentul PUA de a îmbunătăți serviciile de transport public și de a asigura condiții de muncă adecvate pentru personalul său.

Obiective Strategice și Direcții de Dezvoltare

Activitatea întreprinderii este aliniată Strategiei de Transport a Municipiului Chișinău, aprobată prin Decizia CMC nr. 7/1 din 21 octombrie 2014, și urmărește modernizarea continuă a parcului de autobuze, în conformitate cu necesitățile de transport ale populației și cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale municipiului Chișinău. În acest sens, Parcul Urban de Autobuze contribuie semnificativ la îmbunătățirea serviciilor de transport public, prin crearea unui sistem modern, eficient și ecologic de transport.

Concluzii

Raportul pentru anul 2024 reflectă progresele realizate de Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” în procesul de modernizare a parcului de autobuze și în îmbunătățirea infrastructurii de transport public din municipiul Chișinău. Achiziționarea autobuzelor noi și majorarea capitalului social al întreprinderii sunt pași semnificativi în realizarea obiectivelor strategice de dezvoltare a unui sistem de transport public mai eficient și mai sustenabil. Aceste măsuri vor contribui la creșterea calității serviciilor de transport pentru locuitorii Chișinăului și la îmbunătățirea mobilității urbane.

I. Rețeaua de rute

În anul 2024, Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” a avut în gestiune 32 rute, inclusiv 7 rute (circa 21,9 %) în trafic urban și 25 rute (circa 78,1 %) în trafic suburban.

Pe parcursul anului s-a pus accent pe calitatea serviciilor prestate și pe consolidarea rețelei de rute existente în vederea optimizării acesteia în raport cu fluxul de pasageri care se formează pe diferite direcții.

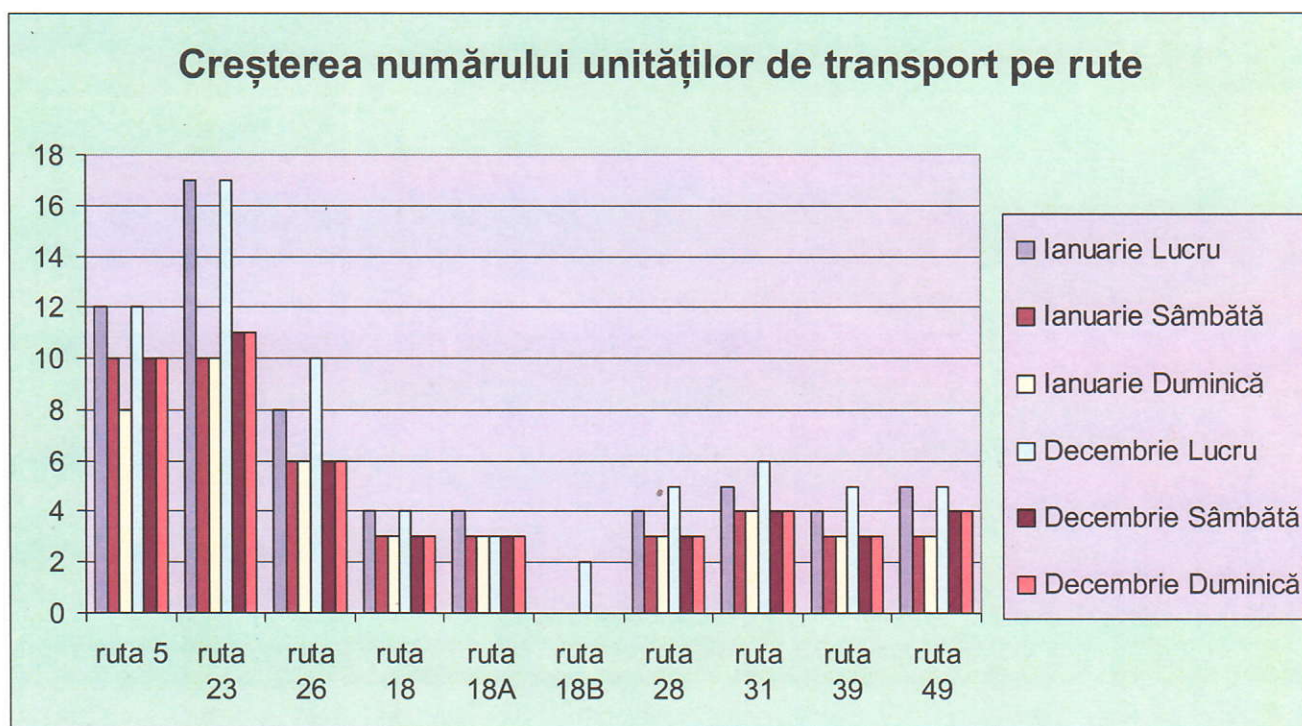
Astfel, numărul de autobuze emise la linie în zilele lucrătoare treptat a fost majorat de la 144 la început de an, până la 150 unități la sfârșitul anului 2024. Numărul de autobuze la linie a crescut și în zilele de weekend, de la 94 sâmbătă și 89 duminică la 96 și 93, respectiv.

În perioada anului 2024 în rețeaua rutelor de autobuz au avut loc următoarele modificări:

- În luna februarie, numărul autobuzelor de pe ruta suburbană nr. 31 ”str. Tighina – or. Vadul lui Vodă” în zilele lucrătoare a fost majorat de la 5 la 6 un.;
- În luna martie, numărul autobuzelor de pe ruta suburbană nr. 49 ”str. Ismail – com. Băcioi” în zilele de odihnă a fost majorat de la 3 la 4 un.;
- În luna aprilie, numărul autobuzelor de pe ruta urbană nr. 26 ”str. Liviu Deleanu – str. Doina” în zilele lucrătoare a fost majorat de la 8 la 10 un.;
- În luna Iunie, numărul autobuzelor de pe ruta urbană nr. 5 ”bd. Cuza-Vodă – str. Bucovinei” în zilele de duminică a fost majorat de la 8 la 10 un.;
- În luna august, numărul autobuzelor de pe ruta urbană nr. 23 ”str. Ismail – bd. Mircea cel Bătrân” în zilele de odihnă a fost majorat de la 10 la 11 un.;
- În luna septembrie,
 - numărul autobuzelor de pe ruta suburbană nr. 28 ”str. Vasile Alecsandri – sat. Grătiești – sat. Hulboaca” în zilele lucrătoare a fost majorat de la 4 la 5 un.;
 - numărul autobuzelor de pe ruta suburbană nr. 18 ”str. Ismail – or. Sîngera” în zilele lucrătoare a fost majorat de la 8 la 9 un., dintre care 2 autobuze (nr. 18B) au fost redirecționate în raza or. Sîngera pe str. Orhei, până la str. Primăverii;
 - extinderea rutei nr. 36 „or. Chișinău (bd. Dacia) – sat. Bubuieci (str. Gr. Vieru)” în raza sat. Bubuieci până la str. Grigore Vieru 58;
- În luna octombrie, numărul autobuzelor de pe ruta suburbană nr. 39 ”str. Tighina – sat. Bubuieci – sat. Bâc” în orele de vârf de dimineață a zilelor lucrătoare a fost majorat de la 4 la 5 un.

**Rutele pe care numărul autobuzelor emise la traseu
a fost modificat în cursul anului 2024:**

Ruta	Ianuarie			Decembrie		
	Lucru	Sâmbătă	Duminică	Lucru	Sâmbătă	Duminică
Urbane						
5	12	10	8	12	10	10
23	17	10	10	17	11	11
26	8	6	6	10	6	6
Suburbane						
18	4	3	3	4	3	3
18A	4	3	3	3	3	3
18B	-	-	-	2	-	-
28	4	3	3	5	3	3
31	5	4	4	6	4	4
39	4	3	3	5	3	3
49	5	3	3	5	4	4
Total unități suplimentare la finele anului 2024				6	2	4

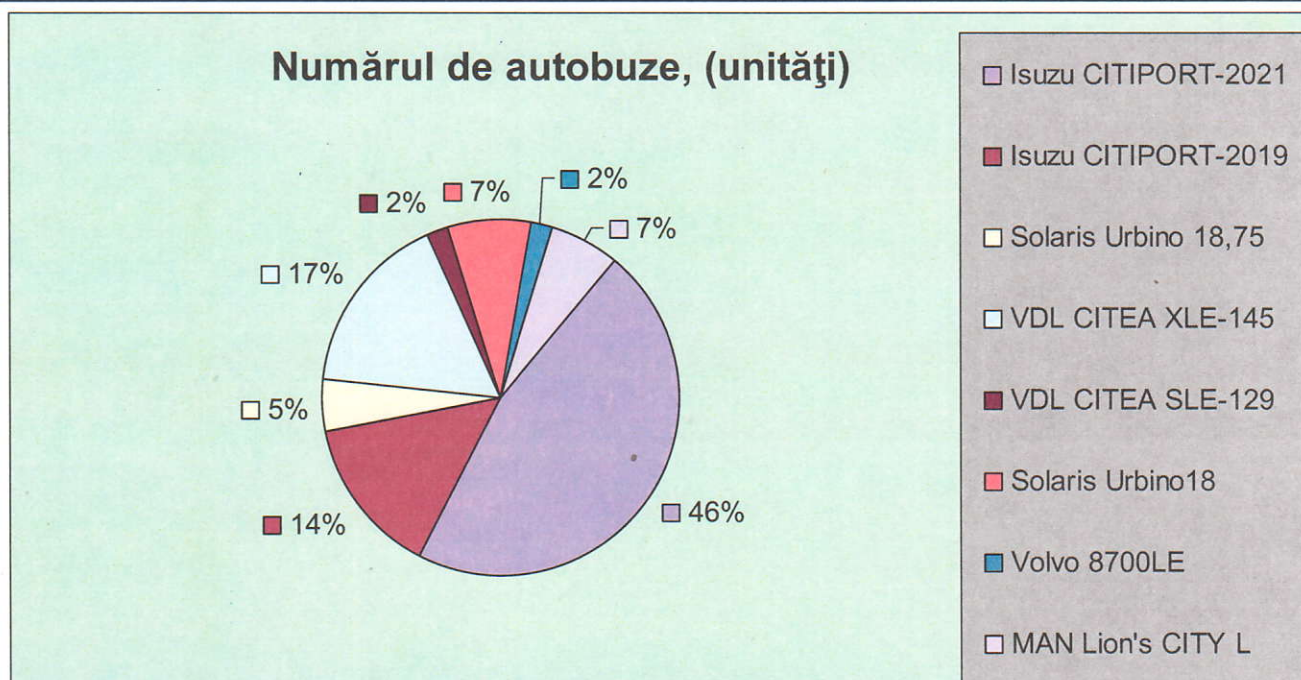

II. Caracteristica parcului rulant

La situația din 31.12.2024, la bilanțul întreprinderii, conform evidenței contabile, sunt înregistrate 215 autobuze, cu vârsta medie de 6,5 ani și cu un parcurs mediu de 357392,7 de km, destinate pentru transportarea călătorilor, care sunt implicate în procesul de transportare a călătorilor în raza municipiului și a suburbiilor Chișinăului.

Situația privind durata de exploatare a autobuzelor înscrise în bilanțul Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” la sfârșitul anului 2024

Modelul marca a autobuzului	Numărul de autobuze, (unități)	Anul fabricației	Capacitatea maximă de transportare, (persoane)	Vârsta, (ani)	Termen de exploatare	Parcursul mediu, km
Isuzu CITIPORT	100	2021	107	3	De la 1 până la 5 ani	179947,02
Isuzu CITIPORT	31	2019	102	5		302827,40
Solaris Urbino 18,75	10	2017	137	7	De la 5 până la 10 ani	420328,86
VDL CITEA XLE-145	36	2012	130	12	De la 10-15 ani	638324,95
VDL CITEA SLE-129	4	2012	110	12		598736,06
Solaris Urbino18	16	2012	143	12		630460,58
Volvo 8700LE	4	2011	114	13		646459,90
MAN Lion's CITY L	14	2011	103	13		514709,85
Total	215			6,53		357392.69

III. Resurse umane

La data de 31.12.2024 activau în cadrul întreprinderii 967 persoane, iar vacante erau 189 posturi de muncă, din care:

- Șofer autobuz – 59 unități;
- Taxator – 83 unități;
- Lăcătuș – 24 unități;
- Alte posturi – 23 unități;

În pofida măsurilor constante adoptate pentru optimizarea condițiilor de muncă, motivarea personalului, creșterea productivității și asigurarea unor beneficii precum echipament de protecție, tichete de masă și apă minerală carbogazoasă în perioadele de caniculă, se constată în continuare un deficit de personal, în special în rândul taxatorilor. Această situație evidențiază, din nou, necesitatea stringentă a implementării sistemului de etichetare electronică.

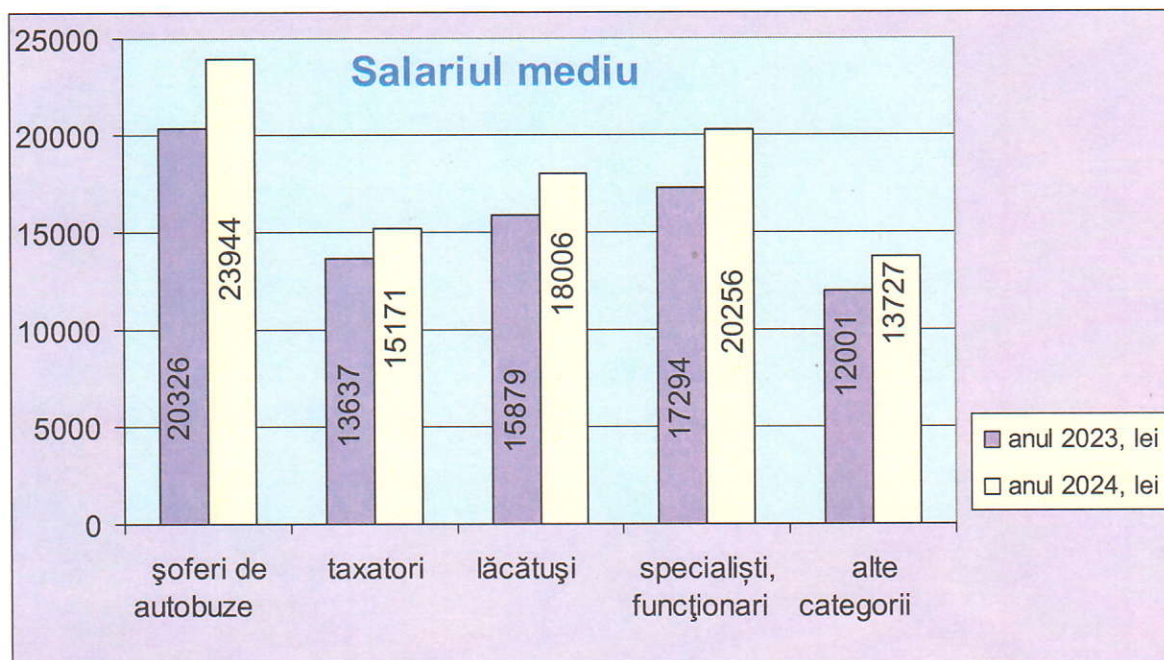
De asemenea, menționăm că în prezent se desfășoară un proces de înlocuire generațională atât în rândul șoferilor, cât și al lăcătușilor, fapt ce ar putea afecta temporar buna desfășurare a activităților întreprinderii. Se estimează însă că această perioadă de tranziție va fi una de scurtă durată.

Numărul mediu de personal

Nr. d/o	Categoria	Nr mediu de personal anul 2023	Numărul mediu de personal anul 2024	Devieri	
				+/-	%
1	șoferi de autobuze	274,0	289,3	15,3	5,6
2	taxatori	241,2	251,2	10,0	4,1
3	lăcătuși	70,6	67,4	-3,2	-4,5
4	specialiști, funcționari	122,7	124,6	1,9	1,5
5	alte categorii	147,7	141,1	-6,6	-4,5
TOTAL		856,2	873,6	17,4	2,0

Salariul mediu

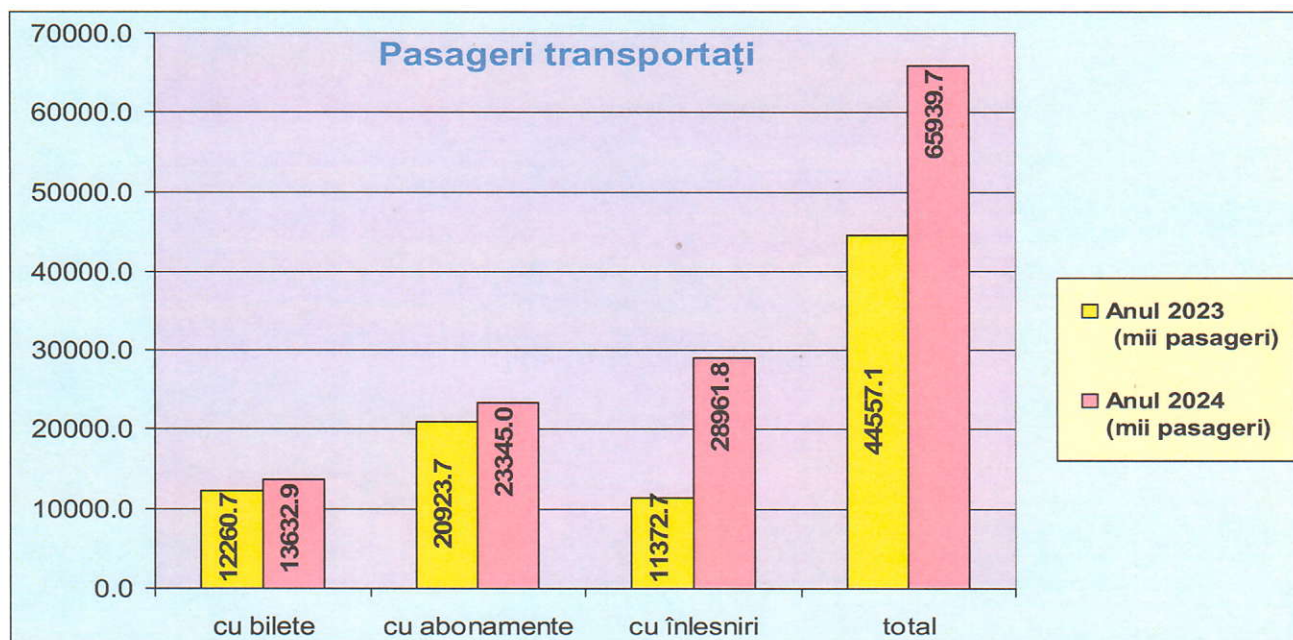
Nr, d/o	Categoria	Salariul mediu anul 2023, lei	Salariul mediu anul 2024, lei	Devieri	
				+/-	%
1	șoferi de autobuze	20326	23944	+3618	17,8
2	taxatori	13637	15171	+1534	11,2
3	lăcătuși	15879	18006	+2127	13,4
4	specialiști, funcționari	17294	20256	+2962	17,1
5	alte categorii	12001	13727	+1726	14,4
6	TOTAL	16204	18787	+2583	15,9

IV. Indicatorii tehnico-economici

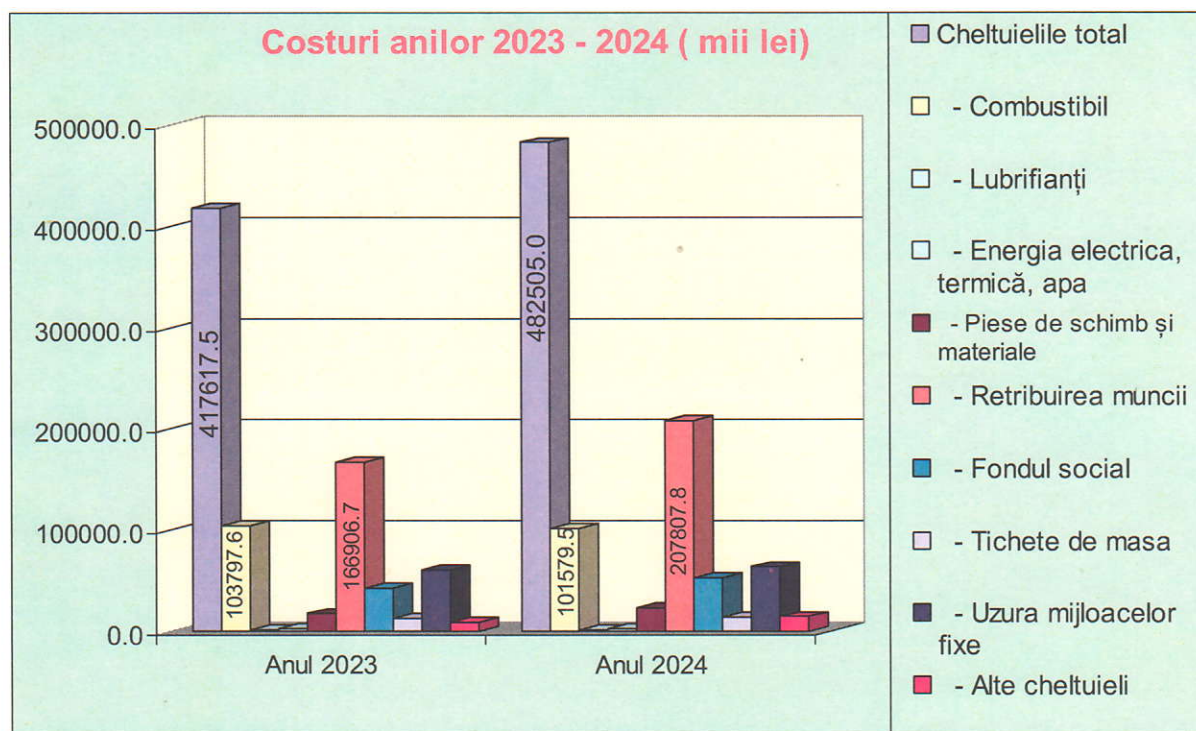
Indicatori de exploatare și volumul de transport

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Unitatea de măsură	Anul 2023	Anul 2024	Dinamica	
					%	+/-
1	Nr. rutelor deservite, total, inclusiv: • urbane • suburbane	rute	33	34	3,0	1
			6 27	6 28	3,7	1
2	Ieșirea medie a autobuzelor la linie în zi de lucru	unități	136,1	145,3	6,8	9,2
3	Nr. de autobuze total • în exploatare	unități	223 210	223 215	- 2,4	- 5
4	Km parcurs	mii km	9688,14	10053,72	3,8	365,58
5	Volum de transport în total pe rutele gestionate, inclusiv: • cu plată, inclusiv: - cu bilete - cu abonamente • cu înlesniri	mii călători	44557,1	65939,7	48,0	21382,6
			33184,4	36977,9	11,4	3793,5
			12260,7	13632,9	11,2	1372,2
			20923,7	23345,0	11,6	2421,3
			11372,7	28961,8	154,7	17589,1
6	Nr. de curse efectuate	curse	272159,5	299440,0	19,1	43730,0

V. Indicatorii economici

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Unitatea de măsură	Anul 2023	Anul 2024	Dinamica	
					%	+/-
1	Venit total	mii lei	401866.6	426441.8	6.1	24583.3
	- Venit conform contractului CSP	mii lei	262872.9	275394.5	4.8	12521.6
	- Venit transportarea pasagerilor	mii lei	128577.3	142200.0	10.6	13622.7
	- Alte venituri	mii lei	10416.4	8855.4	-15.0	-1561.0
2	Cheltuielile total	mii lei	417617.4	482504.9	15.5	64887.5
	- Combustibil	mii lei	103797.6	101579.5	-2.1	-2218.1
	- Lubrifianți	mii lei	1682.1	1425.5	-15.3	-256.6
	- Energia electrica, termică, apa	mii lei	3076.4	2873.4	-6.6	-203.0
	- Piese de schimb și materiale	mii lei	17484.3	23098.3	32.1	5614.0
	- Retribuirea muncii	mii lei	166906.7	207807.8	24.5	40901.1
	- Fondul social	mii lei	42854.6	52925.5	23.5	10070.9
	- Tichete de masa	mii lei	12960.7	14481.1	11.7	1520.4
	- Uzura mijloacelor fixe	mii lei	60154.3	63458.6	5.5	3304.3
	- Alte cheltuieli	mii lei	8700.8	14855.4	70.7	6154.6
3	Profit	mii lei	-15750.8	-56063.1	255.9	-40312.3
4	Costul de transportare a unui călător	lei	9.2	7.1	-23.0	-2.1
5	Costul unui vehicul-km	lei	42.2	46.39	9.9	4.2
6	Costul efectiv vehicul-km, inclusiv 5 % rentabilitate	lei	44.3	48.71	9.9	4.4
7	Costul aprobat a unui vehicul-km	lei	39.7	41.60	4.9	2.0

VI. Reparații și mentenanță

Sectorul de reparație și mentenanță a unităților de transport este unul vital pentru activitatea întreprinderii, astfel în anul 2024 s-au efectuate următoarele deserviri și reparații:

- deservirea tehnică nr. 1 - 486 autobuze;
- deservirea tehnică nr. 2 - 157 autobuze;
- reparații curente - 9562 autobuze.

În conformitate cu Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.6/3 din 19 mai 2020 „Cu privire la aprobarea planului de reînnoire a parcului rulant al sistemului de transport public din municipiul Chișinău pentru anii 2020 – 2023” cu modificările ulterioare, în perioada de gestiune an. 2024, s-au efectuat (inițiate în an.2022-2023) următoarele lucrări:

- reparația îmbrăcămintei asfaltice a teritoriului în sumă 376,7 mii lei;
- reparația Punctului de control tehnic (4 posturi) în sumă de 1656,1 mii lei;
- finisarea reparației blocului sanitar în clădirea “Blocul administrativ” în sumă de 355,2 mii lei;
- reparația chioscului (Punct de recreere a angajaților), str.Melistiu, stația terminus în sumă de 95,2 mii lei;
- instalarea Construcției Modulare prefabricată (Punct de recreere a angajaților, str. Izmail) în sumă de 282,0 mii lei;

- instalarea unei Sisteme de Ventilare la Hala de vopsire a autobizelor în sumă de 92,5 mii lei;

Pentru necesitățile sectoarelor Exploatare, Reparații și mentenanță au fost procurate și puse în exploatare mijloace fixe și anume:

- Sisteme de supraveghere video (la dispecerate) în valoare de 74,5 mii lei;
- Sisteme de supraveghere video NVR-32(majorarea teritoriului sub supraveghere video) în valoare de 163,8 mii lei;
- Sistemă de informare a pasagerilor în valoare de 29,3 mii lei;
- Alcotester Draeger 5820 în valoare de 40,5 mii lei;
- Cheie Dinamometrică în valoare de 17,96 mii lei;
- SERVER în valoare de 185,6 mii lei;
- Multifuncțional Bizhub în sumă de 26,3 mii lei, Climatizator Inverter Kaisai by Midea în sumă de 22,3 mii lei, Monobloc Lenovo în sumă de 12,9 mii lei, Multifuncțional în sumă de 13,1 mii lei – utilaje pentru necesitățile sectorului administrativ.

În perioada de gestiune au fost inițiate și urmează a fi finisate următoarele lucrări de renovare și modernizare a activelor parcului:

- finisarea renovării complexe a Sectorului de deservire tehnică DT-2;
- reparația Sectorului de producere - reparația caroseriilor la autobuze.

VII. Calcularea și achitarea impozitelor și taxelor de catre

ÎM „Parcul urban de autobuze”.

În perioada de gestiune an.2024 întreprinderea a calculat, reținut și achitat impozite, taxe și contribuții în mărime de **92 529,2 mii** lei total, dintre care:

- Impozit pe venit reținut din salariu – 19128,1 mii lei;
- Impozit pe venit reținut la sursa de plată – 22,1 mii lei;
- Impozitul funciar al persoanelor juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător – 0,5 mii lei;
- Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice (de la valoarea de bilanț) - 18,2 mii lei;
- Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoane juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată a bunurilor imobiliare- 235,8 mii lei;
- Taxa pe valoare adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul RM- 343,6 mii lei;

- Taxa pentru amenajarea teritoriului - 170,9 mii lei;
- Taxa pentru unitățile comerciale și prestări servicii – 13,6 mii lei;
- Taxa pentru cazare -3,8 mii lei;
- Taxa pentru mărfurile care poluază mediul -13,3 mii lei;
- Taxa pentru poluarea mediului în limitele/cu depășirea normativelor stabilite- 17,6 mii lei;
- Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM – 1 086,5 mii lei;
- Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori-52 925,4 mii lei;
- Prime de asigurări obligatorii de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, achitate de angajați – 18 543,7 mii lei.

VII. Direcțiile principale de activitate pentru anul 2025

Expuse în Planul de Acțiuni al administrației publice municipale pentru anul 2025

(Dispoziția Primarului General al mun.Chișinău nr.89-d din 04.04.2025)

- **Majorarea parcului rulant al întreprinderii** - dotarea întreprinderii cu unități de transport prin procurarea autobuzelor cu parcurs, inclusiv unități de transport de capacitate mare, medie sau mică;
- **Asigurarea unui nivel înalt de deservire a călătorilor în transportul public din municipiul Chișinău** – pînă la 157 de autobuze emise zilnic la linie, majorarea numărului de curse executate față de an.2024, toate autobuzele emise la linie dotate cu dispozitive GPS funcționale, itinerare și grafice de circulație a autobuzelor optimizate, în dependență de fluxul de călători, state de personal completate cu șoferi/taxatori și dispeceri, unități de transport salubrizate zilnic;
- **Amenajarea infrastructurii terenurilor tehnologice la punctele de dispecerat și stațiile termenus a rutelor gestionate** – infrastructura la 2 dispecerate amenajată, condiții de muncă pentru personalul liniar asigurate, 15 locuri de parcare pentru staționarea autobuzelor de rută și rezervă asigurate la stația terminus de pe str.Grenoble, condiții de siguranță la ieșirea din parcare la stația terminus din str.Ismail;
- **Reparația complexă a Sectorului de deservire tehnică nr.2** – deservirea tehnică calitativă asigurată pentru 215 autobuze;
- **Instalarea unui „Sistem cu panouri fotovoltaice”** – creșterea **eficienței energetice și reducerea costurilor întreprinderii (pînă la 70 kw);**

- **Efficientizarea activității la linie** – studierea fluxului de călători, asigurarea unui nivel înalt de deservire a călătorilor pe toate rutele municipale (inclusiv extinderea instalării în autobuze a sistemului de informare a pasagerilor), extinderea proiectului – pilot de taxare electronică în transportul public;
- **Modernizarea și asigurarea integrității activelor întreprinderii** – casarea materialului rulant învechit, întreținerea și reparația clădirilor, construcțiilor și obiectelor utilizate în activitatea operațională, procurarea și amenajarea utilajului performant pentru deservirea unităților de transport;
- **Asigurarea transparenței în activitate și controlul intern managerial** – realizarea și implementarea planului anual de achiziții în conformitatea cu legislația în vigoare, precum și asigurarea la un nivel ridicat a Controlului Intern Managerial asupra tuturor subdiviziunilor întreprinderii, revizuirea în permanență a Registrului riscurilor.

Director interimar

Ghenadie Zadeseneț